

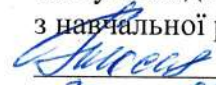
КИЇВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ АРХІТЕКТУРИ, БУДІВНИЦТВА ТА УПРАВЛІННЯ

Циклова комісія Управління та адміністрування
(Назва циклової комісії)

Відділення Управління та адміністрування
(Назва відділення)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора
з навчальної роботи

 Тетяна КОСА

«30» 08 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

БАНКІВСЬКА СПРАВА
(Назва навчальної дисципліни)

Галузь знань **07 Управління та адміністрування**

Спеціальність **072 Фінанси, банківська справа та страхування**

Освітньо – професійна програма **Оціночна діяльність**

Освітньо – професійний ступінь **фаховий молодший бакалавр**

КИЇВ – 2024

Робоча програма навчальної дисципліни «Банківська справа» для здобувачів фахової передвищої освіти освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр

Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування

Освітньо-професійна програма Фінанси і кредит

Робочу програму навчальної дисципліни уклали: Лецівська Л.В., спеціаліст другої категорії.

Робочу програму навчальної дисципліни «Банківська справа»:

Розглянуто та схвалено на засіданні циклової комісії Управління та адміністрування

Протокол № 2 від «26» серпня 2024 року

Голова циклової комісії

Вікторія ЦИРЮК

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

Яна ГРИНЧІЙ

«27» серпня 2024 року

Розглянуто

Методист коледжу

Ірина ТИМОШЕНКО

«27» серпня 2024 року

Схвалено методичною радою коледжу

Протокол № 1 від «28» 08 2024 року

Голова методичної ради

Тетяна КОСА

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва навчальної дисципліни	Банківська справа
Статус	Обов'язкова компонента освітньо-професійної програми
Форма навчання	денна
Мова викладання	українська
Кількість кредитів ЄКТС/ годин	3,0/90
Індивідуальне завдання (курсний проект, курсова робота)	не передбачено
Форма контролю	<u>екзамен</u>

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «**Банківська справа**» є підготовка фахівців, здатних розв'язувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми з основ банківської справи як однієї з галузей, що забезпечує економічну безпеку та стабільність національної економіки; сформувати у здобувачів уміння використовувати набуті знання під час виконання банківських операцій, пов'язаних з кредитуванням, розрахунками, фінансуванням інвестицій та наданням клієнтам широкого спектра банківських послуг; розуміння сутності методів регулювання готівкового грошового обігу, економічних нормативів в системі контролю за банківськими операціями.

Завдання навчальної дисципліни «**Банківська справа**» полягає у засвоєнні теоретичних, методичних та організаційних засад функціонування банківської системи, розуміння здобувачами основ банківської справи, банківських операцій; навчити здобувачів, користуючись отриманою інформацією,

самостійно вирішувати питання організації роботи з основних напрямів банківської діяльності.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей**:

ЗК 05. Знання і розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 06. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

СК 01. Здатність використовувати теоретичний і методичний інструментарій фінансової, економічної, математичної, статистичної, правової та інших наук для розв'язання складних завдань у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК 04. Розуміння принципів організації фінансових відносин.

СК 06. Здатність складати й аналізувати фінансову звітність.

СК 07. Здатність самостійно виконувати складні завдання у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК 11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати рівень професійної підготовки у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

У результаті вивчення навчальної дисципліни формуються програмні результати навчання відповідно до **ОПШ**:

РН 03. Знати економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, що існують між фінансовими процесами та економічними явищами.

РН 06. Застосовувати набуті теоретичні знання у практичній діяльності для вирішення професійних завдань.

РН 08. Здійснювати пошук, відбір та опрацювання інформації з різних джерел у процесі професійної діяльності.

РН 09. Вміти розв'язувати складні задачі у спеціалізованих сферах

професійної діяльності.

РН 11. Формувати й аналізувати форми фінансової звітності та правильно інтерпретувати отриману інформацію.

Очікувані результати навчання:

Тема 1. Історія виникнення та розвитку банківської справи

- володіти знаннями щодо сутності банківської справи та етапів її розвитку;
- характеризувати сучасну банківську систему України, її інфраструктуру;
- упорядковувати риси, що притаманні банківській системі;
- систематизувати функції банківської системи;
- визначати принципи сучасної банківської системи України.

Тема 2. Види банків та порядок їх створення в Україні

- визначати сутність банку, його функції;
- розподіляти види банків за ознаками;
- характеризувати види банків і банківських об'єднань;
- володіти знаннями щодо порядку створення та реєстрації банку.

Тема 3 . Організація діяльності комерційних банків

- визначати сутність та обговорювати організаційну структуру банку;
- характеризувати функції постійно діючих комітетів банку та його департаментів;
- класифікувати банківські операції і послуги;
- обговорювати сутність банківської ліцензії, визначати вимоги для її отримання;
- порівнювати банківські операції, які потребують ліцензії та письмового дозволу НБУ.

Тема 4. Операції банків з формування власного капіталу

- характеризувати сутність банківських ресурсів, їх джерела та класифікацію;
- визначати економічну сутність та види власного капіталу банку;
- характеризувати статутний капітал банку та порядок його формування;
- розрізняти резервний капітал, спеціальні фонди і резерви як компоненти власного капіталу банку;

- обговорювати роль прибутку у формуванні власного капіталу банку;
- аналізувати регулятивний капітал та його вплив на формування власного капіталу банку.

Тема 5. Операції банків із залучення та запозичення коштів

- обговорювати види операцій банків із залучення коштів;
- класифікувати види депозитів, порівнювати їх;
- володіти механізмом нарахування простих і складних відсотків;
- характеризувати операції банків із позичення коштів.

Тема 6. Операції банків з обслуговування готівкового і безготівкового грошового обороту та платіжними картками

- визначати платіжні інструменти у розрахунковому обслуговуванні;
- характеризувати принципи, на яких базується організація платіжних систем;
- визначати сутність банківського рахунку, розрізняти їх види, володіти знаннями щодо їх обслуговування;
- обговорювати порядок відкриття та ведення рахунків клієнтів;
- володіти знаннями щодо форм безготівкових розрахунків, узагальнювати їх особливості;
- характеризувати систему електронних платежів НБУ.
- обговорювати порядок приймання та видачі банками готівки;
- обговорювати сутність платіжних карток, порівнювати їх види та операції.

Тема 7. Кредитні операції банків

- узагальнювати сутність банківських кредитів;
- класифікувати види банківських кредитів;
- обговорювати принципи та функції процесу кредитування;
- визначати етапи процесу кредитування й умови кредитної угоди;
- обґрунтовувати ціну банківського кредиту.

Тема 8. Кредитний ризик комерційного банку та способи його зниження

- обговорювати сутність кредитного ризику, причини його виникнення;
- характеризувати фактори, що визначають поточний рівень кредитного ризику;
- володіти механізмом формування кредитного портфеля банку;

- порівнювати форми забезпечення повернення банківських позичок;
- оцінювати кредитоспроможність позичальника;
- порівнювати, розраховувати й аналізувати показники, які характеризують фінансовий стан позичальника .

Тема 9. Особливості операцій з надання і погашення окремих видів кредиту

- характеризувати позички під заставу цінних паперів, споживчі та іпотечні кредити;
- визначати сутність факторингу і форфейтингу, порівнювати їх;
- обговорювати лізингові операції банків.

Тема 10. Операції банків з цінними паперами

- надавати загальну характеристику діяльності банків на фондовому ринку;
- визначати напрями емісійної політики банків;
- обговорювати етапи емісійної діяльності банків, види розміщення акцій;
- характеризувати інвестиційні операції банків з цінними паперами;
- порівнювати види професійної діяльності банків на фондовому ринку;
- визначати сутність та види векселів;
- порівнювати операції банків у сфері вексельного обігу.

Тема 11. Операції банків з надання банківських послуг

- надавати загальну характеристику банківським послугам, класифікувати їх;
- обговорювати гарантійні послуги банків;
- характеризувати посередницькі, консультаційні та інформаційні послуги;
- розкривати сутність довірчих послуг банків, їх види, причини виникнення;
- визначати особливості послуг із зберігання цінностей у банку;
- порівнювати операції та послуги банків з дорогоцінними металами.

Тема 12. Операції банків з іноземною валютою

- розкривати сутність валютних операцій банків, їх організаційні засади;
- обговорювати умови відкриття та ведення валютних рахунків;
- характеризувати об'єктів та суб'єктів валютних операцій;
- порівнювати напрями валютного контролю, види ліцензій на здійснення

валютних операцій;

- володіти механізмом проведення розрахунків в міжнародній торгівлі;
- класифікувати неторговельні операції в іноземній валюті, характеризувати їх умови здійснення.

Тема 13. Операції із забезпечення фінансової стійкості банку

- розкривати сутність фінансової стійкості комерційного банку;
- аналізувати економічні нормативи регулювання діяльності банків;
- аналізувати якість активів банку з погляду їх ліквідності;
- розраховувати та аналізувати показники ліквідності та платоспроможності банку;
- характеризувати та порівнювати фінансові звіти банку;
- визначати сутність прибутковості банку, аналізувати ефективність діяльності банків на макрорівні.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Історія виникнення та розвитку банківської справи. Сутність банківської справи, етапи її розвитку. Сучасна банківська система України, її структура: НБУ, Фонд гарантування вкладів фізичних осіб (ФГВФО), вітчизняні універсальні та спеціалізовані банки. Риси, функції та принципи сучасної банківської системи України, їх характеристика.

Тема 2. Види банків та порядок їх створення в Україні. Сутність банку, його функції. Види банків, їх класифікація. Характеристика банківських об'єднань. Порядок створення та реєстрація банків.

Тема 3 . Організація діяльності комерційних банків. Сутність організаційної структури банку, фактори, що впливають на її побудову. Основні елементи організаційної структури банку (Загальні збори, Спостережна рада, Ревізійна комісія, Правління банку, комітети, департаменти), їх функції. Характеристика банківських операцій і послуг. Сутність банківської ліцензії, вимоги для її отримання. Банківські операції, які потребують ліцензії та письмового дозволу НБУ.

Тема 4. Операції банків з формування власного капіталу. Сутність банківських ресурсів, їх джерела та класифікація. Економічна сутність та види власного капіталу банку. Статутний капітал банку та порядок його формування. Резервний капітал, спеціальні фонди і резерви як компоненти власного капіталу банку. Роль прибутку у формуванні власного капіталу банку. Регулятивний капітал та його вплив на формування власного капіталу банку.

Тема 5. Операції банків із залучення та запозичення коштів. Види операцій банків із залучення коштів. Класифікація видів депозитів, їх порівняння. Механізм нарахування простих і складних відсотків. Характеристика операцій банків із позичення коштів.

Тема 6. Операції банків з обслуговування готівкового і безготівкового грошового обороту та платіжними картками. Платіжні інструменти банків у розрахунковому обслуговуванні. Принципи, на яких базується організація

платіжних систем. Сутність банківських рахунків, їх види та обслуговування. Порядок відкриття та ведення рахунків клієнтів. Форми безготівкових розрахунків, їх особливості. Організація міжбанківських розрахунків, їх види. Система електронних платежів НБУ. Загальні засади діяльності банків з касового обслуговування клієнтів. Порядок приймання та видачі банками готівки. Сутність платіжних карток, їх види. Операції банків з платіжними картками.

Тема 7. Кредитні операції банків. Сутність банківських кредитів, їх класифікація. Принципи та функції процесу кредитування. Етапи процесу кредитування й умови кредитної угоди. Ціна банківського кредиту.

Тема 8. Кредитний ризик комерційного банку та способи його зниження. Сутність кредитного ризику, причини його виникнення. Фактори, що визначають поточний рівень кредитного ризику. Механізм формування кредитного портфеля банку. Форми забезпечення повернення банківських позичок. Кредитоспроможність позичальника. Показники, які характеризують фінансовий стан позичальника .

Тема 9. Особливості операцій з надання і погашення окремих видів кредиту. Позички під заставу цінних паперів, споживчі та іпотечні кредити. Сутність факторингу і форфейтингу. Лізингові операції банків.

Тема 10. Операції банків з цінними паперами. Загальна характеристика діяльності банків на фондовому ринку. Напрями емісійної політики банків. Етапи емісійної діяльності банків, види розміщення акцій. Інвестиційні операції банків з цінними паперами. Види професійної діяльності банків на фондовому ринку. Сутність та види векселів. Операції банків у сфері вексельного обігу.

Тема 11. Операції банків з надання банківських послуг. Загальна характеристика банківських послуг, їх класифікація. Гарантійні послуги банків. Посередницькі, консультаційні та інформаційні послуги банків. Сутність довірчих послуг банків, їх види, причини виникнення. Особливості послуг із зберігання цінностей у банку. Операції та послуги банків з дорогоцінними металами.

Тема 12. Операції банків з іноземною валютою. Поняття та організаційні засади валютних операцій. Умови відкриття та ведення валютних рахунків. Об'єкти та суб'єкти валютних операцій. Напрями валютного контролю, види ліцензій на здійснення валютних операцій. Роль банків в організації розрахунків в міжнародній торгівлі. Здійснення неторговельних операцій в іноземній валюті.

Тема 13. Операції із забезпечення фінансової стійкості банку. Сутність фінансової стійкості комерційного банку. Економічні нормативи регулювання діяльності банків. Якість активів банку з погляду їх ліквідності. Характеристика показників ліквідності та платоспроможності банку. Фінансові звіти банку та оцінка його діяльності. Прибутковість банку: поняття та оцінка. Ефективність діяльності банків на макрорівні.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Денна форма навчання

№ заняття	Назви тем	Кількість годин						Рекомендовані джерела інформації
		Денна форма навчання						
		усього	у тому числі					
лекції	практичні		лабораторні	семінарські	самостійна робота			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
III рік навчання, 6 семестр								
	Тема 1. Історія виникнення та розвитку банківської справи	4	2	-	-	-	2	
1	1.1. Сутність банківської справи, етапи її розвитку. 1.2. Сучасна банківська система України, її інфраструктура. 1.3. Риси, функції та принципи сучасної банківської системи України, їх характеристика.	4	2	-	-	-	2	(О 1), с. 9 – 29; (О 2), с. 6-40 (О 3), с. 9 – 16; (О 4), с. 8 – 16 (Д 8), с. 33-34 (ІР 10, 15, 24, 26, 28, 37)
	Тема 2. Види банків та порядок їх створення в Україні	6	2	2	-	-	2	
2	2.1. Сутність банку, його функції. 2.2. Види банків, їх класифікація. 2.3. Характеристика банківських об'єднань. 2.4. Порядок створення та реєстрація банків.	4	2	-	-	-	2	(О 1), с. 61 – 83 (О 3), с. 8-14; (О 4), с.17 – 21 (Д 8), с. 26-27, 35-38, 201, 292 (ІР 24, 28, 30, 37)
3	Практичне заняття 1. Закріплення знань щодо сутності банків і банківських об'єднань, їх видів.	2	-	2	-	-	-	(О 1), с. 61 – 83 (О 3), с. 8-14; (О 4), с.17 – 21

	Вирішення практичних ситуацій, виконання тестів.							(Д 8), с. 26-27, 35-38, 201, 292 (ІР 24, 28, 30, 37)
	Тема 3. Організація діяльності комерційних банків	6	2	2	-	-	2	
4	3.1. Сутність організаційної структури банку, фактори, що впливають на її побудову. 3.2. Основні елементи організаційної структури банку, їх функції. 3.3. Характеристика банківських операцій і послуг. 3.4. Сутність банківської ліцензії, вимоги для її отримання. 3.5. Банківські операції, які потребують ліцензії та письмового дозволу НБУ.	4	2	-	-	-	2	(О 1), с. 65 – 78 (О 3), с. 15 – 21 (О 4), с. 30 – 35 (О 5), с. 204 – 215, (Д 2); (Д 8), с. 30, 228 (ІР) 10, 15, 24, 28-31
5	Практичне заняття 2. Дослідження організації діяльності банків. Вирішення практичних ситуацій, виконання тестів.	2	-	2	-	-	-	(О 1), с. 65 – 78; (О 3), с. 15 – 21 (О 4), с. 30 – 35; (О 5), с. 204 – 215, (Д 2); (Д 8), с. 30, 228 (ІР) 10, 15, 24, 28-31
	Тема 4. Операції банків з формування власного капіталу	6	2	2	-	-	2	
6	4.1. Сутність банківських ресурсів, їх джерела та класифікація. 4.2. Економічна сутність та види власного капіталу банку. 4.3. Статутний капітал банку та порядок його формування. 4.4. Резервний капітал, спеціальні фонди і резерви як компоненти власного капіталу банку. 4.5. Регулятивний капітал та його вплив на формування власного капіталу банку.	4	2	-	-	-	2	(О 1), с. 86 – 88, 185-203 (О 2), с. 48-54; 112 – 119 (О 3), с. 22-24; (О 4), с. 54 – 59 (О 5), с. 206-216 (Д 3) (ІР), 4, 15-18, 24, 28
7	Практичне заняття 3. Узагальнення теоретичних питань щодо операцій банків з формування власного капіталу. Оцінювання власного капіталу. Розв'язок задач.	2	-	2	-	-	-	(О 1), с. 185 – 203 (О 2), с. 48 – 54; (О 3), с. 25 – 29 (Д 2); (ІР 9, 10) (ІР), 4, 15-18, 24, 28

	Тема 5. Операції банків із залучення та запозичення коштів	6	2	2	-	-	2	
8	5.1. Види операцій банків із залучення коштів. 5.2. Класифікація видів депозитів, їх порівняння. 5.3. Механізм нарахування простих і складних відсотків. 5.4. Характеристика операцій банків із позичення коштів.	4	2	-	-	-	2	(О 1), с. 95 – 102, 198-201 (О 4), с. 60 – 63 (О 5), с. 29 – 41 (ІР), 6, 7, 15-16, 24, 28
9	Практичне заняття 4. Проведення аналізу динаміки та структури зобов'язань банку. Розрахунок простих і складних відсотків	2	-	2	-	-	-	(О 1), с. 95 – 102, 198-201 (О 4), с. 60 – 63; (О 5), с. 29 – 41 (ІР), 6, 7, 15-16, 24, 28
	Тема 6. Операції банків з обслуговування готівкового і безготівкового грошового обороту та платіжними картками	7	2	2	-	-	3	
10	6.1.Платіжні інструменти банків у розрахунковому обслуговуванні. 6.2. Сутність банківських рахунків, їх види, порядок відкриття і ведення. 6.3. Форми безготівкових розрахунків. Касове обслуговування клієнтів 6.4. Організація міжбанківських розрахунків. 6.5. Система електронних платежів НБУ.	5	2				3	(О 1), с. 110 – 170 (О 3), с. 42-44, 73 – 78 (О 4), с. 67 – 75 (О 5), с. 66-74 (Д 8), с. 31-32, 41-42; 208, 307-309, 345, 369, 371 (ІР), 15, 24, 28, 33-34
11	Практичне заняття 5. Дослідження операцій банків з обслуговування готівкового та безготівкового грошового обороту і платіжними картками. Виконання ситуаційних завдань і тестів.	2	-	2	-	-	-	(О 1), с. 157 – 162; (О 3), с. 67 – 78 (Д 1), с. 122 (Д 8), с. 86, 194-195, 198 (ІР), 15, 24, 28, 33, 34
	Тема 7. Кредитні операції банків	7	2	2	-	-	3	
12	7.1. Сутність банківських кредитів, їх класифікація. 7.2. Принципи та функції процесу кредитування. 7.3. Етапи процесу кредитування. 7.4. Умови кредитної угоди. 7.5. Ціна банківського кредиту.	5	2	-	-	-	3	(О 1), с. 286 – 315 (О 3), с. 78 – 86, 95-101 (О 4), с. 92 – 94 (О 5), с. 217 – 225 (Д 1), с. 122; (Д 8), с. 244 (ІР), 6-7, 15-16, 18, 24, 28

13	Практичне заняття 6. Закріплення теоретичних знань з кредитних операцій банків. Проведення аналізу масштабів кредитної діяльності банку.	2	-	2	-	-	-	(О 1), с. 286 – 315; (О 3), с. 78 – 86, 95-101 (О 4), с. 92 – 94; (О 5), с. 217 – 225 (Д 1), с. 122; (Д 8), с. 244 (ІР), 6-7, 15-16, 18, 24, 28
	Тема 8. Кредитний ризик комерційного банку та способи його зниження	6	2	2	-	-	2	
14	8.1. Сутність кредитного ризику, причини його виникнення, класифікація. 8.2. Механізм формування кредитного портфеля банку, його структура. 8.3. Форми забезпечення повернення банківських позичок. 8.4. Кредитоспроможність позичальника. 8.5. Показники, які характеризують фінансовий стан позичальника .	4	2	-	-	-	2	(О 1), с. 173-198, 316-337, 398-402 (О 2), с. 164 – 178 (О 3), с. 86 – 94 (О 4), с. 95 – 101 (О 5), с. 234 – 240 (Д 4, 6); (Д 8), с. 367 (ІР), 7, 15, 24, 28, 30
15	Практичне заняття 7. Проведення аналізу кредитоспроможності позичальника.	2	-	2	-	-	-	(О 1), с. 316 – 337, 398 – 402 (О 3), с. 86 – 92; (Д 4, 6) (ІР), 7, 15, 24, 28, 30
	Тема 9. Особливості операцій з надання і погашення окремих видів кредиту	6	2	2	-	-	2	
16	9.1. Позички під заставу цінних паперів. 9.2. Споживчі та іпотечні кредити. 9.3. Сутність факторингу. 9.4. Характеристика форфейтингу. 9.5. Лізингові операції банків.	4	2	-	-	-	2	(О 1), с. 400 – 416 (О 2), с. 39-42; (О 3), с. 101 – 111 (О 5), с. 345 – 2360 (Д 8), с. 221-222, 410 (ІР), 7, 15-16, 24, 28, 33, 38
17	Практичне заняття 8. Проведення аналізу операцій із здійснення банком факторингового, форфейтингового та лізингового обслуговування.	2	-	2	-	-	-	(О 1), с. 400 – 416; (О 2), с. 39-42; (О 3), с. 101 – 111; (О 5), с. 345 – 360 (Д 8), с. 221-222, 410 (ІР), 7, 15-16, 24, 28, 33, 38
	Тема 10. Операції банків з цінними паперами	6	2	2	-	-	2	
18	10.1. Загальна характеристика діяльності банків на фондовому ринку. 10.2. Напрями емісійної політики банків.	4	2	-	-	-	2	(О 1), с. 211-252, 264 – 290 (О 3), с. 112 – 139 (О 4), с. 111 – 114

	10.3. Етапи емісійної діяльності банків. 10.4. Інвестиційні операції банків з цінними паперами. 10.5. Сутність та види векселів. 10.6. Операції банків у сфері вексельного обігу.							((О 5), с. 227 – 232 (Д 5), с. 18-21; (Д 6); (Д 8), с. 67-68 (ІР), 8, 12, 15, 22-24, 28, 32
19	Практичне заняття 9. Теоретичне дослідження операцій банків з цінними паперами.	2	-	2	-	-	-	(О 1), с. 211-252, 291 – 310 (О 3), с. 119-139; (О 5), с. 227 – 232 (Д 5), с. 18-21; (Д 6); (Д 8), с. 67-68 (ІР), 8, 12, 15, 22-24, 28, 32
	Тема 11. Операції банків з надання банківських послуг	6	2	2	-	-	2	
20	11.1. Загальна характеристика банківських послуг, їх класифікація. 11.2. Гарантійні послуги банків. 11.3. Посередницькі, консультаційні та інформаційні послуги банків. 11.4. Сутність довірчих послуг банків, їх види, причини виникнення. 11.5. Операції та послуги банків з дорогоцінними металами і цінностями	4	2	-	-	-	2	(О 1), с. 312 – 340, 419-430 (О 3), с. 140 – 159 (О 4), с. 86 – 87; (О 5), с. 323-334 (Д 8), с. 85 (ІР), 24, 28, 33-38
21	Практичне заняття 10. Проведення узагальнюючого аналізу нетрадиційних послуг банку	2	-	2	-	-	-	(О 1), с. 419 – 430 (О 3), с. 150 – 159 (ІР), 24, 28, 33-38
	Тема 12. Операції банків з іноземною валютою	6	2	2	-	-	2	
22	12.1. Організаційні засади валютних операцій. 12.2. Умови відкриття та ведення валютних рахунків. 12.3. Об'єкти та суб'єкти валютних операцій. 23.4. Напрями валютного контролю.	4	2	-	-	-	2	(О 1), с. 353-386 (О 3), с. 160 – 178 (Д 6); (Д 8), с. 61 (ІР), 11, 13-14, 22-25, 28, 38
23	Практичне заняття 11. Дослідження операцій банків з іноземною валютою. Проведення аналізу динаміки валютних активів та зобов'язань.	2	-	2	-	-	-	(О 1), с. 353-386; (О 3), с. 160 – 178 (Д 6); (Д 8), с. 61 (ІР), 11, 13-14, 22-25, 28, 38

	Тема 13. Операції із забезпечення фінансової стійкості банку	9	2	4	-	-	3	
24	13.1. Сутність фінансової стійкості комерційного банку. 13.2. Економічні нормативи регулювання діяльності банків. 13.3. Характеристика показників ліквідності та платоспроможності банку. 13.4. Фінансові звіти банку та оцінка його діяльності. 13.5. Прибутковість банку: поняття та оцінка.	5	2	-	-	-	3	(О 1), с. 438-452 (О 3), с. 193 – 197 (О 5), с. 252 – 265 (Д 6) (Д 8), с. 224 (ІР), 6, 9, 15, 18, 19-20, 24, 27
25	Практичне заняття 12. Аналіз економічних нормативів регулювання діяльності банків	2	-	2	-	-	-	(О 1), с. 450 – 454; (О 3), с. 198 – 200 (О 4), с. 126 – 128; (Д 6) (ІР), 6, 9, 15, 18, 19-20, 24, 27
26	Практичне заняття 13. Аналіз прибутку і рентабельності банку. Виконання підсумкового завдання за курсом.	2	-	2	-	-	-	(О 1), с. 450 – 454; (О 3), с. 198 – 200 (О 4), с. 126 – 128; (Д 6) (ІР), 6, 9, 15, 18, 19-20, 24, 27
	Всього	81	26	26	-	-	29	
	Консультація	2	-	-	-	-	-	
	Екзамен	7	-	-	-	-	-	
	Разом за курсом	90	-	-	-	-	-	

5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

1. Сутність банківської справи, історія виникнення та етапи розвитку.
2. Сучасна банківська система України, її інфраструктура.
3. Риси, притаманні ринковій банківській системі.
4. Функції ринкової банківської системи.
5. Принципи функціонування сучасної банківської системи України.
6. Види банків, їх класифікація і функції.
7. Характеристика банківських об'єднань.
8. Порядок створення та реєстрація банків.
9. Організаційна структура банку, елементи структури та фактори, що впливають на її побудову.
10. Характеристика банківських операцій і послуг.
11. Сутність банківської ліцензії, вимоги до її отримання.
12. Банківські операції, які потребують ліцензії та письмового дозволу НБУ.
13. Сутність банківських ресурсів, їх джерела та класифікація.
14. Економічна сутність та види власного капіталу банку.
15. Статутний капітал банку та порядок його формування.
16. Резервний капітал, спеціальні фонди і резерви як компоненти власного капіталу банку.
17. Регулятивний капітал та його вплив на формування власного капіталу банку.
18. Види операцій банків із залучення і позичення коштів.
19. Класифікація видів депозитів.
20. Платіжні інструменти банків у розрахунковому обслуговуванні.
21. Характеристика принципів, на яких базується організація платіжних систем.
22. Сутність банківських рахунків, їх види та обслуговування.
23. Форми безготівкових розрахунків, їх особливості.
24. Організація розрахунків у системі масових електронних платежів.
25. Характеристика міжбанківських розрахунків.

26. Сутність векселів, їх види і функції.
27. Операції банків з векселями.
28. Касові операції банків та організація готівкового обігу.
29. Сутність платіжних карток, їх види. Операції банків з платіжними картками.
30. Банківські кредити, їх класифікація.
31. Етапи, принципи та функції процесу кредитування.
32. Кредитний ризик, причини виникнення і способи зниження.
33. Буфери капіталу, вимоги щодо формування їх банками.
34. Характеристика груп активів банку за ступенем ризику.
35. Показники аналізу кредитного портфеля банку.
36. Нетрадиційні операції комерційного банку.
37. Напрями емісійної політики банків.
38. Інвестиційні операції комерційного банку.
39. Зберігання цінностей у банку. Операції та послуги банків з дорогоцінними металами.
40. Суть та види операцій банків в іноземній валюті.
41. Основні види міжнародних операцій банків.
42. Напрями валютного контролю, види ліцензій на здійснення валютних операцій.
43. Здійснення неторговельних операцій в іноземній валюті.
44. Форми та види контролю за банківською діяльністю.
45. Економічні нормативи в системі контролю за банківськими операціями.
46. Показники ефективності банківської діяльності.
47. Економічний зміст показників, що характеризують фінансову стійкість комерційного банку.
48. Вимоги до ліквідності банків згідно з Інструкцією про порядок регулювання діяльності банків в Україні.
49. Джерела формування і напрями використання ліквідних коштів банку.
50. Економічний зміст показників, що характеризують ділову активність банку.

6. ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ТА МЕТОДИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Технології навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, складання реферату);
- відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (розв'язання завдань, виконання тестів, конспектування).

Методи оцінювання:

- усне або письмове опитування;
- тестування;
- реферати;
- презентації результатів виконаних завдань;
- захист практичних робіт;
- екзамен.

7. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

7.1. Шкала оцінювання результатів навчання за національною системою:

Національна шкала	Теоретична підготовка	Практичні уміння та навички
«Відмінно»	Здобувач має глибокі, міцні, систематичні знання всіх положень теорії, може вільно сформулювати закони, положення та принципи, використовує здобуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях, здатний вирішувати проблемні питання. Відповідь вирізняється точністю формулювань, логікою, демонструє достатній рівень узагальнення знань	Здобувач самостійно розв'язує типові задачі різними способами, здатний проаналізувати та узагальнити отриманий результат. При виконанні практичних завдань здобувач дотримується усіх вимог, передбачених програмою курсу, його дії вирізняються раціональністю, вмінням оцінювати помилки й аналізувати результати
«Добре»	Здобувач знає і може самостійно сформулювати основні закони та принципи, навести приклади, але не завжди може довести їх самостійно, застосовувати знання в стандартних ситуаціях, його відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим	Здобувач самостійно розв'язує типові завдання, володіє базовими навичками з виконання практичних завдань, може самостійно скласти обрати метод реалізації, але не завжди здатний провести аналіз і узагальнення результату
«Задовільно»	Здобувач відтворює основні поняття і визначення курсу, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати за допомогою викладача основні положення теорії, допускає помилки, які повною мірою самостійно виправити не може	Здобувач може розв'язати найпростіші типові завдання за зразком, виявляє здатність виконувати елементарний аналіз операцій, але не спроможний самостійно визначити метод розв'язання задачі. Може робити висновки, але не розуміє достатньою мірою мету роботи
«Незадовільно»	Відповідь здобувача при відтворенні навчального матеріалу елементарна, фрагментарна, у відповіді цілком відсутня самостійність. Здобувач знайомий лише з деякими поняттями та визначеннями курсу	Здобувач знає умовні позначення та вміє розрізняти основні поняття, виконувати найпростіші облікові записи. Здобувач може використовувати законодавчі положення, але не може самостійно виконати облікову роботу і зробити висновки

7.2. Шкала оцінювання результатів навчання за системою ЄКТС:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
74-81		C	Добре (в цілому правильне виконання з певною кількістю недоліків)
64-73	задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-63		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
33-59	незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні джерела інформації:

1. Банківська система: навч. посіб./ Ситник Н.С., Стасишин А.В., Блащук-Девяткіна Н.З., Петик Л.О.; за заг. ред. Н.С. Ситник. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2020. 580 с.
2. Банківська справа: навч. посіб. / Колодізев О.М., Рац О.М., Киркач С.М., Азізова К.М. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 347 с.
3. Лисенок О.В. Банківська справа: курс лекцій для здобувачів освітнього ступеня «бакалавр» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». Київ: НУХТ, 2022. 215 с. URL: <http://library.nuft.edu.ua/ebook/file/50.06.pdf>
4. Мельник С.І., Шевченко Н.В., Висоцька І.Б. Банківська система: навч. посіб. у схемах і таблицях. Львів: ЛДУВС, 2023. 184 с. URL: https://fpk.in.ua/images/biblioteka/2fmb_finansy/Bankivska-systema-.Melnyk.2023.pdf
5. Стечишин Т.Б., Луців Б.Л. Банківська справа: навч. посіб. Вид.2-ге, переробл. і допов. Тернопіль: ТНЕУ, 2019. 404 с.

Допоміжні джерела інформації:

1. Банківська енциклопедія : енциклопедія / С.Г. Арбузов , Ю.В. Колобов, В.І. Міщенко, С.В. Науменкова. К. : ЦНД НБУ - Знання, 2011. 504 с.
2. Драчевська О.П. До питання визначення поняття «Банківська діяльність». *Підприємництво, господарство і право*. 2020, № 2. С. 193-196.
3. Дроботя Я. А., Телятник М. Ю. Управління капіталом комерційного банку. *Економіка та суспільство*. 2021. Випуск 31. Випуск 31. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-31-9>.
4. Дроботя Я. А., Дорошенко О. О., Бражник Л. В. Стан управління ризиком ліквідності комерційних банків України. *Ефективна економіка*. 2022. № 3. DOI: [10.32702/2307-2105-2022.3.72](https://doi.org/10.32702/2307-2105-2022.3.72).

5. Петухова О.М., Еш С.М. Розвиток депозитарних послуг на фондовому ринку України. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2021, №7 (223). С. 18 – 21.
URL: <https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/815980.pdf>
6. Про затвердження Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні: Постанова Правління НБУ № 368 від 28.08.2001 (із змінами).
Редакція від 06.08.2024, підстава - v0094500-24. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0841-01#n25>
7. Цветков А.М. Поняття та сутність банківської діяльності в умовах євроінтеграції України. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2024. № 1. С. 478-481.
8. Фінансова енциклопедія / Орлюк О.П., Воронова Л.К., Заверуха І.Б. та ін.; за заг. ред.. О.П. Орлюк. Київ: Юрінком Інтер, 2008. 472 с.

Інформаційні ресурси:

1. Державна науково-технічна бібліотека України: м. Київ, вул. В. Антоновича, 180. Веб-сайт: URL: www.gntb.gov.ua
2. Національна парламентська бібліотека України: м. Київ, вул. М. Грушевського, 1. Веб-сайт: URL: www.nplu.kiev.ua
3. Міська спеціалізована молодіжна бібліотека «Молода гвардія»: м. Київ, вул. Л. Толстого, 49. Веб-сайт: URL: www.msmb.org.ua
4. Сервер Верховної Ради України: URL: <http://www.rada.gov.ua/>
5. Міністерство фінансів України URL: <http://www.rninf.gov.ua/>
6. Методика розрахунку пруденційних нормативів регулювання діяльності банків в Україні: рішення Правління НБУ від 15.12.2017 р № 803рш. (із змінами і доповненнями) Чинна редакція від 18.06.2024. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/PB17196>.
7. Методичні вказівки з інспектування банків «Система оцінки ризиків», затвержені постановою Правління Національного банку України від 15.03.2004 № 10. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0104500-04>.
8. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL: <https://www.nssmc.gov.ua/>.

9.Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: www.ukrstat.gov.ua

10. Основні принципи ефективного банківського нагляду (основні базельські принципи): веб-сайт.

URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Basel_Core_principles_2012.pdf

11. Положення про структуру валютного ринку України, умови та порядок торгівлі іноземною валютою та банківськими металами на валютному ринку України: постанова Правління Національного банку №1 від 03.01.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0001500-19#Text>

12. Про акціонерні товариства: Закон України від 27 липня 2022 р. № 2465-IX / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2465-20#Text>.

13. Про внесення змін до Класифікатора іноземних валют та банківських металів: Постанова Правління НБУ № 269 від 19.04.2016. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0269500-16#Text>

14. Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України та встановлення лімітів відкритої валютної позиції банку: Постанова Правління НБУ № 107 від 28.02.2009 (із змінами). Редакція від 07.02.2019, підстава - [v0031500-19](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0031500-19). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0268-09#Text>

15. Про затвердження Змін до Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні: Постанова Правління НБУ № 312 від 12.05.2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0312500-15#Text>

16. Про затвердження Змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України та встановлення перехідних положень щодо запровадження оновлених вимог до капіталу банків: Постанова правління НБУ № 165 від 07.06.2024. Прийняття від 07.06.2024. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0065500-24#Text>

17. Про затвердження Положення про порядок визначення банками України розміру регулятивного капіталу: Постанова Правління НБУ № 196 від

28.12.2023. Редакція від 05.08.2024, підстава - v0049500-24, v0065500-24. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0196500-23#Text>

18. Про схвалення Змін до Методики розрахунку пруденційних нормативів регулювання діяльності банків в Україні: рішення НБУ № 214-рш від 18.06.2024. URL : https://bank.gov.ua/ua/legislation/Decision_18062024_214-rsh

19. Про схвалення Методики розрахунку коефіцієнта покриття ліквідністю (LCR): Постанова Правління НБУ № 101-рш від 15.02.2018 (із змінами і доповненнями). Редакція від 13.08.2021, підстава - [vr327500-21](#). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/vr101500-18#Text>

20. Про схвалення Методики розрахунку коефіцієнта чистого стабільного фінансування (NSFR): Постанова Правління НБУ № 1001-рш від 24.12.2019 (із змінами). Редакція від 30.07.2021, підстава - підстава - [vr261500-21](#). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v1001500-19#Text>

21. Про недержавне пенсійне забезпечення: Закон України. Редакція від 27.04.2024, підстава 3585-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1057-15#Text>

22. Про державне регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків: Закон України №448/96-ВР, редакція від 05.05.2024, підстава 3613-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3585-20#Text>

23. Про ринки капіталу та організовані товарні ринки: Закон України. Редакція від 27.04.2024, підстава 3585-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15#Text>

24. Про банки і банківську діяльність. Закон України. Редакція від 03.09.2024, підстава 3257-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>

25. Про валюту і валютні операції: Закон України від 21.06.2021 р. Редакція від 01.07.2024, підстава - [3706-IX](#) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19#Text>

26. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення питань організації корпоративного управління в банках та інших питань функціонування банківської системи: Закон України від 22.11.2023.

- Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2023, № 6, ст.16. Редакція від 24.12.2023, підстава 3498-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1587-20#Text>
27. Про депозитарну систему України. Закон України від 06 жовтня 2012 р. № 5431-VI (із змінами)]. Відомості Верховної Ради України. 2013. № 39. С. 517 – 568. Редакція від 01.08.2024, підстава 3603-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5178-17#Text>
28. Про Національний банк України. Закон України від 20 травня 1999 р. № 679-XIV. Редакція від 19.04.2024, підстава 3624-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14#Text>
29. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 06.12.2019 р. № 361-IX. Редакція від 23.09.2024, підстава – 3894-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#Text>
30. Про затвердження Положення про здійснення банками фінансового моніторингу: Постанова правління НБУ № 65 від 19.05.2020. Редакція від 02.01.2024, підстава - v0198500-23. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0065500-20#Text>
31. Про затвердження Положення про ліцензування банків: Постанова правління НБУ від 22 грудня 2018 № 149. Редакція від 03.09.2024, підстава - v0104500-24. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0149500-18#Text>.
32. Про обіг векселів в Україні. Закон України від 5 квітня 2001 р. № 2374-III. Редакція від 31.12.2023, підстава 2801-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2374-14#Text>
33. Про платіжні послуги. Закон України від 30.06.2021, № 1591-IX. Редакція від 20.06.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20#Text>
34. Про порядок емісії та еквайрингу платіжних інструментів: Постанова Національного банку України; Положення від 29 липня 2022 р. № 164 / Національний банк України. Редакція від 14.03.2023, підстава - [v0021500-23](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0021500-23) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0164500-22#n20>.

35. Про страхування. Закон України від 18.11.2021. Редакція від 20.06.2024, підстава 3720-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1909-20#Text>
36. Про фінансові послуги та фінансові компанії: Закон України від 14.12.2021 № 1953-IX. Редакція від 20.06.2024, підстава - [3720-IX](#) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1953-20#Text>
37. Про систему гарантування вкладів фізичних осіб: Закон України від 23 лютого 2012 р. № 4452-VI. Редакція від 19.04.2024, підстава - 3624-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4452-17#Text>
38. Про споживче кредитування: Закон України від 15.11.2016 № 1734-VIII. Редакція від 01.01.2024, підстава - [1953-IX](#). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1734-19#Text>

9. ЗМІНИ ТА ДОПОВНЕННЯ

Навчальний рік	Зміст внесених змін та доповнень	Номер протоколу засідання циклової комісії	Підпис голови циклової комісії